

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

Roles of School Administrators in School Safety Management of Sriput School group
Under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1

ไพโรจน์ เอื้อเพื่อ และเบญจวรรณ ศรีมารุต

Pairoj Ueafuea and Banjawan Srimarut

สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Educational Administration, College of Teacher Education Phranakhon Rajabhat University.

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: pairoj.king@gmail.com

Received: September,16 2024

Revised: October,14 2024

Accepted: December,23 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 213 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา คือ 1) ด้านการป้องกัน ผู้บริหารวางแผนการบริหารความปลอดภัย ในการประเมินผลความปลอดภัย ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ทั้งอาคารสถานที่ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัย สร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในการสอดส่อง ดูแล และช่วยเหลือ 2) ด้านการปลูกฝัง จัดทำหลักสูตรที่มีการบูรณาการความปลอดภัย และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัย 3) ผู้บริหารตรวจสอบวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เครื่องมือต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัย สร้างเครือข่ายและประสานงานกับสถานศึกษาอื่นและหน่วยงานภายนอกในการสอดส่อง ดูแล และให้ความช่วยเหลือ

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหาร, ความปลอดภัยในสถานศึกษา, การบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา

Abstract

This research has the objective 1) to study the roles of School Administrators in School Safety Management of Sriput School group Under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1 2) To study guidelines for developing the roles of School Administrators in School Safety Management of Sriput School group Under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, the sample groups used in this research are: Teachers in schools under the Samut Prakan Primary Educational Service Area Office, Area 1, numbering 213 people. The tool used in the analysis was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of 0.90. Statistics used in data analysis included percentages, means, and standard deviations.

The results of the research found that 1) Roles of School Administrators in School Safety Management of Sriput School group Under Samut Prakan Primary Educational Service Area Office 1, overall and each aspect is at a high level. 2) Guidelines for developing the role of administrators in safety management in educational institutions are: 1) Prevention. Executives plan safety management. In evaluating safety, inspecting, supervising, following up the entire building and location. and organizing various activities to be safe Create a network both inside and outside the educational institution to provide care and assistance. 2) Cultivation Create a curriculum that integrates safety. and organize various activities to enhance safety. 3) Executives inspect materials, equipment, buildings, and various tools to ensure they are safe. Create a network and coordinate with other educational institutions and outside agencies to monitor, supervise, and provide assistance.

Keywords: administrator's role, safety in educational institutions, safety management in educational institutions

บทนำ

สถานการณ์ปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทยปัจจุบัน ได้รับผลกระทบมาจากการ เปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อ วิธีการดำรงชีวิตและความปลอดภัยของเด็กเยาวชนในหลายรูปแบบ ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และทวีความรุนแรงมากขึ้นเกือบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านทัศนคติ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน มีค่านิยมแบบบริโภคนิยมอย่างฟุ่มเฟือย การห่างเหินจากศาสนา การทะเลาะวิวาท ดิตยาเสพติด การเสพสื่อลามกอนาจาร ดิตเกม รวมทั้งการจมน้ำ เสียชีวิต และการประสบอุบัติเหตุจากการเดินทางของเด็กและเยาวชน อีกปัญหาหนึ่งที่มีแนวโน้มรุนแรง

และหนักมากจนน่าวิตก คือ การแพร่ระบาดของสื่อที่ไม่เหมาะสมหรือสื่อลามกอนาจาร จนทำให้เด็ก และเยาวชนไทยซึ่งขาดภูมิคุ้มกันในการบริโภคสื่ออยู่แล้ว มีการลอกเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ (คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 2556 : 12)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีวัตถุประสงค์หลักในการเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของคนทุกช่วงวัย จากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ อาทิ อาชญากรรมและความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ยาเสพติดภัยพิบัติธรรมชาติภัยจากโรคอุบัติใหม่และภัยจากไซเบอร์เป็นต้น แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560– 2579) จึงได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกยุค ศตวรรษที่ 21 เป็นพลวัตที่ก่อให้เกิดความท้าทายในด้านการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดก้นดักประเทศ ที่มีรายได้ปานกลาง ทศนคติความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแส โลกาภิวัตน์เป็นผลให้เกิดการเร่งแก้ไขปัญหา ทั้งยังเกิดภัยคุกคามต่อความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน และประเทศชาติมีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งภัยในแต่ละด้านล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ประกอบกับ นโยบาย Quick Win 7 วาระเร่งด่วน ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการมองเห็นภัยที่เกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดขึ้นซ้ำและส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมา เช่น ภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัยที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ ได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และสวัสดิภาพของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นโยบายบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็น “การศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ” มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบและกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี สามารถปรับตัวต่อโรงอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำส่งเสริมความปลอดภัยสร้างความมั่นใจให้สังคม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อให้การป้องกันดูแลช่วยเหลือหรือเยียวยา และการแก้ไขปัญหา มีความเป็นเอกภาพ มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นระบบ สามารถแก้ไขปัญหา และบริหารจัดการความเสี่ยง ได้อย่างยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปราม ให้เกิดความปลอดภัยมากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : 2564) Tabancal Erkan & Talha Bektas (2009 อ้างใน อติศร ดีปานธรรม ,2561, น.94) ได้ศึกษาเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศตุรกี โดยผู้วิจัยกล่าวว่าถึงแม้จะมีกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนในประเทศตุรกีแต่ก็ยังมีปัญหาอยู่มากมายในสถานศึกษา ปัญหาความปลอดภัยในโรงเรียนหลายด้าน เป็นต้นว่าปัญหา อาชญากรรม ความปลอดภัย

ของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและความปลอดภัยด้านอารมณ์ของนักเรียนในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครูในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนมีความเห็นเช่นเดียวกันว่าความปลอดภัยของนักเรียนนี้เป็นเรื่องสำคัญมากแต่ในอีกด้านหนึ่งนั้น ครูโรงเรียนเอกชนมีความตระหนักและดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนของตนมากกว่าครูโรงเรียนรัฐบาล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553 : 1-4) กล่าวไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่างๆในโรงเรียน ให้เป็นผลสำเร็จ เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายเป้าหมายวางแผนตลอดจนวิธีดำเนินงานของโรงเรียนร่วมกับบุคลากรและชุมชน เพื่อให้การบริหารงานบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์นโยบายรัฐที่กำหนดไว้ คือ สามารถผลิตและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีคุณภาพมากที่สุด ทั้งเป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขซึ่งเป็นกำลังในการพัฒนาชาติต่อไป ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีหลายบทบาท ขึ้นอยู่กับภารกิจและกิจกรรม การบริหารซึ่งการบริหารให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้องกับการบริหารงาน การศึกษาในยุคปัจจุบันจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกโดยเฉพาะสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคของ ของเทคโนโลยีในการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ และใช้กลยุทธ์และเทคนิคการบริหารระดับสูงจึงจะสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ ดังพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2533 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการสถานศึกษาไว้ในมาตรา 39 ในการบริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ ประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากรการเงิน พัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นๆของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ 2557 : 30)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ส่งเสริมสนับสนุนดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่บริการประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จัดบริการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 72 โรงเรียน มีบทบาทและภารกิจหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้ นักเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ได้มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) สอดรับกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในด้านจุดอ่อน (Weakness) พบว่า สภาพสังคมชุมชนเป็นสังคมเมืองครอบครัวแตกแยก สภาวะตติยาเสพติด เกมส์ ความไม่ปลอดภัยและภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ นำมาสู่พันธกิจกล่าวว่า พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริการจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และ

สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566,2566 : 13)

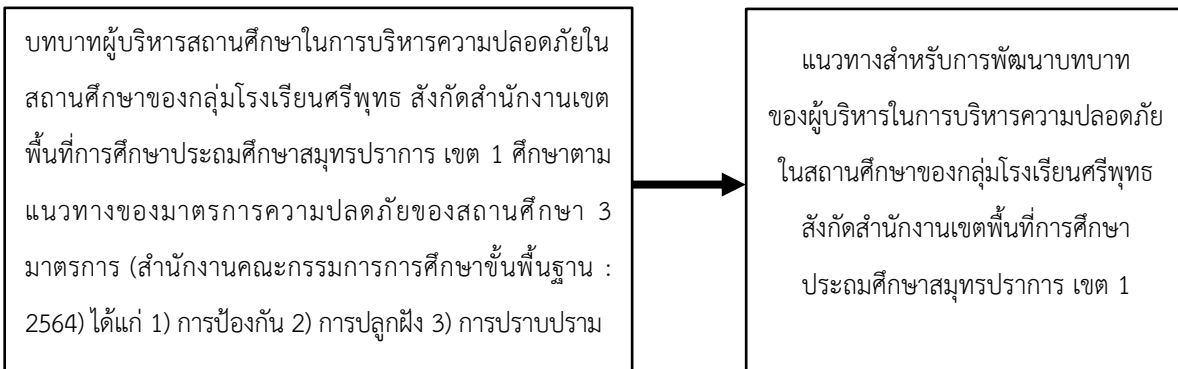
ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารต่อการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดในบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อความปลอดภัยในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามแนวทางของมาตรการความปลอดภัยของสถานศึกษา 3 มาตรการ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Method)

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 479 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูผู้สอน กลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 1 จำนวน 479 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 213 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สัมภาษณ์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งดำรง ตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 1 หรือศึกษานิเทศก์ หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 1 หรือ ผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 2 โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท
- 2) มีประสบการณ์ในการบริหารหรือศึกษานิเทศก์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 3) มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ
- 4) หากเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาต้องผ่านเกณฑ์การประเมินโรงเรียนสีขาว ระดับทองขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1 แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้กรอบ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัย ในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 1 มีลักษณะเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ใน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง ด้านการปราบปราม

3.2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีลักษณะเป็นคำถามแสดงความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาเกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยใน สถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุมทรปราการ เขต 1 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง ด้านการปราบปราม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1) ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ จำนวน 9 โรงเรียน

2) ผู้ศึกษานำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามจำนวน 213 ฉบับ

3) ผู้ศึกษาติดต่อประสานงาน ติดตามของรับแบบสอบถามคืน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

1) ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยฝึกหัดครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน

2) ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง จำนวน 4 คน ณ สถานที่ปฏิบัติงานของผู้ทรงคุณวุฒิ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุดจำนวน 157 คน มีประสบการณ์ในการทำงานมากที่สุด ระหว่าง 10 - 15 ปี จำนวน 98 คน และอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มากที่สุด จำนวน 113 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา กลุ่มศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, $S.D. = 0.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$, $S.D. = 0.33$) รองลงมา คือ ด้านการปลูกฝัง ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.30$) และด้านการปราบปราม ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.31$)

บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $S.D. = 0.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.50$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพื้นที่การควบคุม ความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.66$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีเครือข่ายความร่วมมือ ความปลอดภัย

อย่างน้อย 3 เครือข่าย ($\bar{X} = 4.04$, $S.D. = 0.62$)

บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการปลูกฝัง โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ยจาก มากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสำรวจและเรียงลำดับความปลอดภัยในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23$, $S.D. = 0.50$) รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือ ปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = 0.45$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยของสถานในรายวิชาต่างๆ ($\bar{X} = 4.14$, $S.D. = 0.48$)

บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการปราบปราม โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, $S.D. = 0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการ หรือระงับเหตุ หรือ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และแต่งตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว ที่สามารถเข้าระงับเหตุ ได้อย่างทันเหตุการณ์ ($\bar{X} = 4.26$, $S.D. = 0.51$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการซ้อมระงับเหตุ เช่น การดับเพลิง การซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ($\bar{X} = 4.21$, $S.D. = 0.54$) และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.14$, $S.D. = 0.50$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัย ในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้ศึกษาได้นำข้อที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทน้อยที่สุดได้แต่และด้านมาใช้ประกอบการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝัง ด้าน การปราบปราม และภาพรวม โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ผลการวิเคราะห์ แต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ด้านการป้องกัน

1. แนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีเครือข่ายความร่วมมือ ความปลอดภัยอย่าง น้อย 3 เครือข่าย ผู้บริหารต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการที่จะสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาและ

เป็นกัลยาณมิตร มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเช่น กีฬา กลุ่มเพื่อเพิ่มเครือข่ายของสถานศึกษา พันธมิตร และปรึกษาหารือร่วมกัน สร้างเครือข่ายร่วมกันไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุข ผู้นำชุมชน อสม. ตำรวจ อปพร. สถานีดับเพลิง และชุมชน เช่น วินมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น สร้างเครือข่ายโดยใช้กลุ่มของพื้นที่เป็นเครือข่าย เช่น กลุ่มศรีพุทธ กลุ่มบางปู กลุ่มเมือง เป็นต้น

2. แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านการป้องกัน ผู้บริหารวางแผนการบริหารความปลอดภัยทั้งฝ่ายอำนวยการ การตรวจสอบ การจัดกิจกรรม ทั้งภายใน และภายนอกให้มีความปลอดภัย วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น และวางแผนการป้องกันให้ครอบคลุมในทุกด้าน สร้างเครือข่ายนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการการป้องกัน สอดส่อง ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้บริหารสร้างเครือข่ายภายในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมไม่ว่าจะเป็น คุณครู นักเรียน นักการภารโรง และกำกับ ติดตาม ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ จัดอบรมเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา สร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยในสถานศึกษา ศึกษา case study ในแต่ละสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกัน หรือ การเผชิญเหตุ

ด้านการปลูกฝัง

1. แนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยของสถานในรายวิชาต่างๆ จัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาวิชาที่เรียนที่สามารถบูรณาการได้ เช่น สุขศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมถึง การจัดกิจกรรมพิเศษโดยเฉพาะในเรื่องของความปลอดภัย

2. แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านการปลูกฝัง สร้างการมีส่วนร่วม และความร่วมมือกับครูผู้สอน ส่งเสริม สนับสนุน และนิเทศติดตามในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความปลอดภัย สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียน ให้ตระหนักถึงความไม่ปลอดภัยจากสื่อต่างๆ สิ่งเสพติด อบายมุข และการพนัน จัดฝึกอบรม จัดกิจกรรม เสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาทั้งด้านวัฒนธรรม สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมการตระหนักถึงการล้อเลียน หยอกล้อเล่นกัน เป็นต้น จัดกิจกรรมกลุ่มเครือข่าย เช่น กีฬา การแข่งขันวิชาการ เพื่อเสริมสร้างการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ด้านการปราบปราม

1. แนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารร่วมกับคณะครูในการเยี่ยมบ้านนักเรียนและจัดเก็บข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน การคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และแบ่งออกเป็นกลุ่มเสี่ยง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มที่จะต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน

2. แนวทางในการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาด้านการปราบปราม สำนวความพร้อมความแข็งแรง ทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องมือต่าง ๆ และอาคารสถานที่เพื่อเป็นการปราบปรามการเกิดความไม่ปลอดภัย ฝึกซ้อมหรือทบทวนแผนเผชิญเหตุ ในด้านต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้

คนร้ายเข้ามาภายในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการดูแลนักเรียน ให้ปลอดภัยทั้งด้านอบายมุข สิ่งเสพติด สื่อลามก การพนัน ชีวิตและทรัพย์สิน สร้างเครือข่ายหน่วยงาน ภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การจัดอบรมต่อต้านยาเสพติด การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัย เป็นต้น

ในภาพรวมบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการทำ ทุกอย่างและให้ความสำคัญในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝังและด้านการปราบปราม คอยกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือกับทุกฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่ม โรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

1. ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ สร้างความร่วมมือ สร้างเครือข่าย สร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้ปลอดภัยครอบคลุมทุกมิติ
2. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกในการจัดการศึกษา การฝึกอบรม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน
3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในกลุ่มพื้นที่ในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น กีฬากลุ่ม เปิดบ้านงานวิชาการ การแข่งขันทางวิชาการ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้บูรณาการเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาและ ภายนอกสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยใน สถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวม ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำ และให้ความสำคัญในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการป้องกัน ด้านการปลูกฝังและด้านการปราบปราม คอยกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สร้างความร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

1.1 ด้านการป้องกัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ผู้บริหาร สถานศึกษามีการกำหนดพื้นที่การควบคุม ความปลอดภัย ป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัย

ส่วนบุคคล ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับความเสียด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและผู้บริหารได้มีมาตรการความปลอดภัยในการป้องกันเพื่อสถานศึกษามีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพร อนุสสา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากโรงเรียนจัดระบบการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน โรงเรียนให้ความสำคัญในการดูแลและตรวจสอบสิ่งแวดล้อม สถานที่ ได้แก่ อาคารเรียนให้มีความมั่นคงแข็งแรง โรงเรียนมีการทำป้ายหรือเครื่องหมายเตือนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษาในที่เห็นได้ชัดเจน มีมาตรฐานป้องกันโดยติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV ในการเข้าออกโรงเรียนของบุคคลภายนอกอย่างเข้มงวด และยังสอดคล้องกับ กนกอร อุณสถานนท์ (2563 ,วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ ปีที่ 10 ฉบับที่ 2) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 คือ ควรมีการตรวจสอบสภาพอาคารให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ควรจัดให้มีป้ายหรือสัญลักษณ์เตือน ในบริเวณที่จะเป็นอันตราย ควรจัดทำคู่มือ การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ควร สสำรวจและจัดทำข้อมูลแหล่งมั่วสุมและแหล่งอบายมุขรอบ ๆ สถานศึกษา และควรจัดประชุมวางแผนการดำเนินการด้านสุขภาพอนามัยของบุคลากรและนักเรียน

1.2 ด้านการปลูกฝัง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสำรวจและเรียงลำดับความปลอดภัยในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเสริมทักษะประสบการณ์ที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักถึงความปลอดภัยโดยการปลูกฝังให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างความปลอดภัยในชีวิตประจำวันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้กำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความปลอดภัย

ให้กับนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐธิดา แก้วถาวร (2551) ที่กล่าวว่า การจัดอบรมครูด้านความปลอดภัยในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญทุกโรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านความปลอดภัยในโรงเรียน และยังสอดคล้องกับ ศิริพร อนุสสา (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน ซึ่งผลการวิจัยด้าน การจัดบริการความปลอดภัยในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียน มีนโยบายสำคัญในการจัดการด้าน ความปลอดภัยของนักเรียนมีมาตรการที่ชัดเจนในการ ดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน มีการกำชับกวดขันให้ครู อาจารย์ดูแลเรื่องความปลอดภัยของนักเรียน มีการจัดให้ครูอาจารย์ทำหน้าที่ครูเวรรับผิดชอบดูแลความปลอดภัย ของนักเรียนทุกวัน มีการทำประกันชีวิตและคุ้มครองสุขภาพให้นักเรียนทุกคน มีการประชาสัมพันธ์รณรงค์เรื่อง ความปลอดภัยให้นักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบนโยบายและมาตรการด้านความปลอดภัย ของนักเรียน มีการให้ความรู้ เกี่ยวกับ

การรักษาความปลอดภัย การป้องกันอุบัติเหตุภายในโรงเรียนแก่นักเรียน มีการจัดทำแผนการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและจัดให้มีการฝึกซ้อมหนีไฟเป็นประจำทุกปี มีการดำเนินการเพื่อ ประเมินคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานด้านการจัดการความปลอดภัยของสถานศึกษา

1.3 ด้านการปราบปราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการ หรือระงับเหตุ หรือ การช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และแต่งตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว ที่สามารถเข้าระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการซ้อมระงับเหตุ เช่น การดับเพลิง การซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารมีนโยบายให้มีมาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติการเกิดเหตุการณ์ เช่น การจำลองการเกิดไฟไหม้ การอบรมการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การเชิญบุคคลภายนอกมาให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข รวมถึงการแต่งตั้งคณะทำงานในการให้การช่วยเหลือนักเรียน และดูแลนักเรียน ซึ่งสอดคล้อง สิริภาพ ไพบูลย์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร พบว่า ได้มีการสร้างความปลอดภัย 6 ด้านให้กับโรงเรียนได้แก่ 1) การสร้างความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพในบริเวณบันไดขึ้น – ลง อาคาร ส่วน 2) ด้านระบบคุ้มครองเด็กโรงเรียนมีการประสาน กับผู้นำชุมชนเป็นแนวร่วมในการสอดส่องดูแล 3) ด้านการเดินทางไปกลับโรงเรียนมีการจัดระบบ การรักษาความปลอดภัยในการเดินทางและกำหนดความรับผิดชอบ 4) ด้านกิจกรรมการเรียนได้จัดให้มีครูเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้ห้องปฏิบัติการห้องทดลอง 5) ด้านหลักสูตรความปลอดภัยในโรงเรียนได้ดำเนินการสร้างหลักสูตรการปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือ 6) ด้านนโยบาย ได้กำหนดนโยบาย แผน และ กิจกรรมความปลอดภัยโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย และแผน ความปลอดภัย การใช้อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ และยังคงสอดคล้องกับ ยุวดี บาคาล(2561) กล่าวว่า กระบวนการจัดการความปลอดภัย ประกอบด้วย มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดให้ประเด็นเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียนหรือครูควรมีการอธิบายความสำคัญของการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนให้นักเรียนทุกคนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญ และในการจัดการความปลอดภัยควรมีการบูรณาการการบริหารความเสี่ยง เช่น การตรวจวัด การติดตาม การทบทวน และการปรับปรุงไว้ในขั้นตอนการทำงาน สอดคล้องกับ เอมอัชฌา วัฒนบุรานนท์ (2548, น.15) ได้กล่าวว่า การจัดการและบริหาร โครงการความปลอดภัยในสถานศึกษา มีการประเมินผลโครงการความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยอาจประเมินจากรายงานการสำรวจความปลอดภัย การรายงานอุบัติเหตุ รายงานผลการใช้บริการความปลอดภัยด้านต่าง ๆ การนิเทศการสอน และการแสดงพฤติกรรมของนักเรียนด้านความปลอดภัย ซึ่งการประเมินผลจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา และปรับปรุงให้โครงการความปลอดภัยในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

2. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2.1 ด้านการป้องกัน คือ ผู้บริหารวางแผนการบริหารความปลอดภัย ในการประเมินผลความปลอดภัย ตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ทั้งอาคารสถานที่ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มีความปลอดภัย สร้างเครือข่ายนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการการป้องกัน สอดส่อง ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างเครือข่ายภายนอกโรงเรียน ระหว่าง ชุมชน องค์กรบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างความตระหนักถึงความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยการศึกษา case study ในแต่ละสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางการป้องกัน หรือ การเผชิญเหตุ

2.2 ด้านการปลูกฝัง คือ สร้างการมีส่วนร่วม และความร่วมมือกับครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนเรื่องของการความปลอดภัย สร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองในการดูแลและนักเรียนให้ตระหนักถึงความไม่ปลอดภัยจากสื่อต่างๆ สิ่งเสพติด อบายมุข และการพนัน จัดฝึกอบรม จัดกิจกรรมเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาทั้งด้านวัฒนธรรม สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมการตระหนักถึงการล้อเลียนหยอกล้อเล่นกัน จัดกิจกรรมกลุ่มเครือข่าย เช่น กีฬา การแข่งขันวิชาการ เพื่อเสริมสร้างการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

2.3 ด้านการปราบปราม คือ สำรวจความพร้อมความแข็งแรง ทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องมือต่าง ๆ และอาคารสถานที่ เพื่อเป็นการปราบปรามการเกิดความไม่ปลอดภัย ฝึกซ้อมหรือทบทวนแผนเผชิญเหตุในด้านต่าง ๆ เช่น ไฟไหม้ คนร้ายเข้ามาภายในสถานศึกษา สร้างเครือข่ายหน่วยงานภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การจัดอบรมต่อต้านยาเสพติด การใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยเป็นต้น ขอความร่วมมือกับชุมชนในการสอดส่องความปลอดภัยให้กับนักเรียน เช่น การจราจร สิ่งเสพติด ในพื้นที่เสี่ยง ต่างๆ

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาพรวม กล่าวคือ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำ มีบทบาทในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยการสร้างความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในเรื่องของการความปลอดภัย สร้างเครือข่ายดูแลความปลอดภัยทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สร้างวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาให้ปลอดภัยครอบคลุมทุกมิติ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ การฝึกอบรม การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้บูรณาการเรื่องความปลอดภัยในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และสร้างเครือข่ายกลุ่มโรงเรียนในการบริหารความปลอดภัยการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการปลูกฝัง

มีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การบูรณาการเรื่องความปลอดภัยสอดแทรกเข้าไปในทุกกิจกรรม และในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

2. จากการศึกษา พบว่า บทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านการปราบปรามมีค่าเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น จะต้องประสานความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา ในการสอดส่องดูแลให้ครอบคลุมทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็น ชุมชน องค์กร เครือข่ายโรงเรียน หรือแม้กระทั่ง รถให้บริการสาธารณะ และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความปลอดภัยต่อบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. ควรมีการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารในการบริหารความปลอดภัยในสถานศึกษา ของกลุ่มโรงเรียนศรีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระหว่างโรงเรียนรัฐบาล กับโรงเรียนเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่สถานนท์. (2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)**, 10(2), 1-14.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ณัฐธิดา แก้วถาวร. (2551). **การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยทางการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 120 ตอนที่ 95 ก, หน้า 1-33.

- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. (2550). **คู่มือโครงการจัดระบบความปลอดภัยในโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ส.เสริมมิตร การพิมพ์ จำกัด
- ยุวดี บาคาล. (2561). การประเมินความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุภายในโรงเรียน กรณีศึกษา: โรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่งเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. **วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี**, 6(2), 113-131.
- ศิริพร อนุสสา. (2556). **ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนในครอบครัวชาวเลเซียน**. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (2566). **แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2566**. สมุทรปราการ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา 2556 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). **คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. (2557). **รายงานประจำปี 2557 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากับพันธกิจพัฒนาการศึกษาชาติ**. กรุงเทพมหานคร: เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556) **คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ
- สิริภาพ ไพบูลย์. (2551). **รายงานวิจัย เรื่อง การจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตจตุจักร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อดิศร ดีปานธรรม และคณะ. (2561). **การพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- เอมอัชณา วัฒนบุรานนท์. (2548). **ความปลอดภัย**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.